

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 30 januari 1934 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av 17 kap. 32 § första punkten rättegångsbalken m. m.

Genom en den 15 december 1933 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 5, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) Lag

om upphävande av 17 kap. 32 § första punkten rättegångsbalken.

Häriigenom förordnas som följer:

1 §.

Första punkten av 17 kap. 32 § rättegångsbalken skall upphöra att gälla. Mål däri saken lämnats till framtiden må återupptagas allenast i den ordning och under de villkor, som gälla för återupptagande av mål däri den tilltalade frikänts.

2 §.

Vad i lag eller författning är stadgat om verkan därav att någon ställts under framtiden för brott skall upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft, beträffande 1 § dagen efter den då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling samt i övrigt den dag Konungen förordnar.

2) Lag

om ändring i vissa delar av lagen den 17 oktober 1900 (nr 82 s. 1) om straffregister.

Härigenom förordnas, att 1 och 7 §§ samt 8 § 2 mom. lagen den 17 oktober 1900 om straffregister, av vilka lagrum 1 § ändrats genom lagen den 24 juli 1914 (nr 126) samt de båda övriga lagrummen senast ändrats, 7 § genom lagen den 22 april 1927 (nr 113) och 8 § 2 mom. genom lagen den 6 juni 1924 (nr 209), skola, 8 § 2 mom. i nedan angivna del, erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Hos fängvårdsstyrelsen skall finnas straffregister, innehållande uppgifter, som i denna lag stadgas, angående dem, som genom utslag av domstol eller myndighet i riket

1. blivit dömda till dödsstraff, straffarbete eller fängelse eller för snatteri till böter, eller
2. förklarats ovärdiga att i rikets tjänst nyttjas eller att föra andras talan inför rätta, eller
3. erhållit villkorlig straffdom, eller
4. förklarats vara övertygade om någon med straff belagd gärning, men i anseende till sinnessjukdom ej kunna till ansvar fällas, eller
5. blivit dömda till tvångsarbete.

7 §.

Straffuppgift skall avskiljas ur registret,

därest den person uppgiften avser, enligt vunnen upplysning, genom högre rätts laga kraftägande dom blivit befriad från ansvar, utan att sådant fall är för handen, som i 1 § 4 punkten sägs, eller från tvångsarbete, eller ock genom dylik dom, som ej är villkorlig, ansedd skyldig allenast till annat ansvar, än i 1 eller 2 punkten av samma paragraf avses;

då han avlidit, medan han var intagen i allmän straffanstalt, eller ock genom uppgift, varom förmäles i 5 § tredje, fjärde eller femte stycket, eller annorledes vunnits tillförlitlig upplysning att han avlidit; samt

då nittio år förflutit från hans uppgivna födelseår.

8 §.

2 mom. Utdrag av registret, innehållande allenast upplysning, huruvida viss person blivit dömd till förlust av medborgerligt förtroende eller påföljd enligt 2 kap. 19 § strafflagen,

ävensom, där så skett,

a) när och av vilken domstol utslaget meddelats samt för vilken tid sådan påföljd ådömts,

b) när den dömde efter utståndet straff blivit frigiven, eller, därest han från straffanstalt lösgivits enligt lagen angående villkorlig frigivning, dels när detta skett och när prøvotiden utgår eller gått till ända, dels huruvida den villkorligt medgivna friheten återkallats eller förklarats förverkad, dels ock rörande häktning av den dömde före prøvotidens utgång för brott och om åtalets utgång, eller ock, därest domstol förordnat, att den dömde skall, i stället för att undergå det ådömda straffet, insättas i allmän uppfostringsanstalt, huruvida den dömde blivit från dylik anstalt utskreven, och, i sådant fall, när detta skett, samt

c) huruvida av nåd meddelats befrielse från straffpåföljden, och, i sådant fall, om dagen för därom fattat beslut,

skall på begäran meddelas myndighet ävensom annan, vilken utövar allmän befattning, varmed är förenad skyldighet att pröva, huruvida någon på grund av sådant utslag, som här avses, är jämlikt lag eller författning utestängd från behörighet, rättighet eller förmån.

Sådant utdrag — — — innehålla upplysning.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslagen, får utskottet hänvisa till propositionen.

Enligt gällande rättegångsordning behöver utslag varigenom domstol ingår i saklig prövning av brottmål ej ovillkorligen vara friande eller fällande. Jämlikt 17 kap. 32 § första punkten rättegångsbalken kan nämligen domstolen under vissa omständigheter i stället för att fria eller fälla den tilltalade »lämna saken till framtiden, då den kan uppenbar varda». Detta innebär dels att åtalet kan ånyo upptagas vid domstolen och dels att vissa påföljder i medborgerligt hänseende drabba den tilltalade.

I propositionen föreslås, att nämnda punkt skall upphöra att gälla, i följd varav domstol icke längre skall äga möjlighet att lämna en sak till framtiden. Tillika föreskrives, att mål, däri saken med stöd av hittills gällande rätt lämnats till framtiden, skall kunna upptagas till ny handläggning allenast i den ordning och under de villkor som gälla för återupptagande av mål däri den tilltalade frikänts. Nu berörda förslag skola träda i kraft dagen efter den då den nya lagen utkommer från trycket i Svensk författningssamling. Genom propositionen föreslås även att vad i lag eller författning är stadgat om verkan därav att någon ställts under

framtiden för brott skall upphöra att gälla. Härigenom komma de påföljder i medborgerligt hänseende, som drabbat tilltalad i tidigare mål däri saken lämnats till framtiden, att upphöra. Ett fullt genomförande av denna princip fordrar emellertid bland annat vissa ändringar i riksdagsordningen, varom förslag framställts i propositionen nr 6 till årets riksdag. I avvaktan på denna grundlagsändring skall förslaget om upphävande av de påföljder, som drabbat tilltalad i tidigare mål däri saken lämnats till framtiden, icke träda i kraft förrän den dag Konungen förordnar.

Propositionen innehåller slutligen förslag om sådana ändringar i lagen om straffregister, som påkallas av de förutnämnda förslagen.

Utskottet.

Utskottet har vid sin granskning av propositionen icke funnit anledning till erinran mot densamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 30 januari 1934.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerman, Anderson i Hägelåkra, Klefbeck, Bissmark, Norling*, Svenson i Eskhult, Öhman och Karlsson i Gillberga;

från andra kammaren: herrar Linnér, Lindqvist, Hedlund i Östersund, K. A. Westman, Sjögren, Olsson i Rimforsa och Olsson i Mellerud samt fröken Wellin.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.